

УОШИНГТЪН ЪРВИНГ УПРАВЛЕНИЕТО НА АЛХАМБРА

Превод от английски: Мария Райчева, Дидид Бурилкова, 1984

chitanka.info

Алхамбра е древна крепост, обградена с назъбени стени — дворец на мавританските крале от Гранада, откъдето те управлявали своя възхвалян земен рай и правели последни опити да запазят своята власт в Испания. Дворецът заема само част от крепостта, чиито стени с множество кули се простират неравномерно покрай цялото било на висок хълм, който се издига над града, и представлява разклонение на Сиера Невада — Снежната планина.

По времето на маврите крепостта можела да побере зад стените си четиридесетхилядна армия и от време на време служила за твърдина на владетелите срещу непокорните им поданици. След като кралството преминало в ръцете на християните, Алхамбра останала владение на краля и понякога в нея живеели кастилските монарси. Император Карл V започнал изграждането на великолепен дворец в обграденото от крепостните стени място, но не могъл да го завърши поради неколнократни земни труса^[1]. Последни живели тук в началото на деветнадесетия век Филип V и красивата кралица Елизабета Пармска. За посрещането им били извършени големи приготовления. Започнали да оправят двореца и градината и изградили нови покои, изписани от италиански художници. Пребиваването на владетелите било краткотрайно и след заминаването им дворецът отново останал необитаван. Все пак продължавал да служи за военно укрепление. Губернаторът го получил направо от краля, властта му се простирала чак до предградията и бил независим от главнокомандващия в Гранада. Поддържан бил значителен гарнизон, а губернаторът разположил жилището си в предната част на стария мавритански дворец и никога не слизал в Гранада без известна военна показност. Всъщност крепостта представлявала малък самостоятелен град с няколко улички, един францискански манастир и енорийска църква.

Това, че кралете напуснали двореца, било фатален удар за Алхамбра. Красивите зали запустели и някои от тях започнали да се рушат, градините били унищожени, а фонтаните престанали да работят. Постепенно в помещенията се настанили негодяи и престъпници: *contrabandistas*, които се възползвали от независимото му правно положение, за да предприемат дръзка и усилена контрабанда; и всякакви мошеници и крадци, които превърнали двореца в леговище, откъдето нападали Гранада и околностите ѝ. Най-сетне се намесила силната ръка на правителството: цялото население било старателно

пресято и не било позволено да се задържат други, освен честни хора, които имали законно основание да живеят там. Повечето къщи били разрушени и останало нещо като селце с енорийската църква и францисканския манастир. През последните вълнения в Испания, когато Гранада попаднала в ръцете на французите, в Алхамбра бил разположен един гарнизон, а в двореца от време на време отсядал някой френски военачалник. Поради изискания вкус, който винаги е отличавал французите при техните завоевания, този паметник на мавританската изтънченост и величие бил спасен от цялостната разруха и запустялост, които отдавна го застрашавали^[2]. Покривите били поправени, салоните и галериите — защитени от атмосферните влияния, градините били обработени и водата пак бликната. Фонтаните отново започнали да издигат блестящи струи и Испания може да благодари на нашествениците, че са й запазили най-красивия и интересен исторически паметник.

Когато си заминавали, французите вдигнали във въздуха няколко от кулите на външната стена и оставили укрепленията почти незащитими. Оттогава насам крепостта почти няма военно значение. Гарнизонът се състои от шепа военни, чието главно задължение е да пазят някои външни кули, в които от време на време изпращат политически затворници, и губернаторът, напуснал високия хълм на Алхамбра, живее в центъра на Гранада, откъдето може по-удобно да изпълнява задълженията си. Не мога да приключа тази кратка бележка за състоянието на крепостта, без да подчертая достойните за уважение усилия на настоящия ѝ комендант, дон Франсиско де Серна, който използва всички ограничени ресурси, за да поддържа двореца; и благодарение на разумните му мерки неизбежната разруха е прекратена поне за известно време. Ако неговите предшественици бяха изпълнявали задълженията си със същата преданост, Алхамбра все още можеше да притежава предишната си красота, а ако правителството го подкрепяше със средства, равностойни на неговия жар, тази сграда все още може да бъде запазена, за да краси земята и да привлича любознателните и културни хора от всички страни поколения наред.

[1] Истинската причина за прекъсване на строежа била едно мавританско въстание, тъй като маврите давали 80 000 дуката годишно

за този строеж, като в замяна получавали известни привилегии. ↑

[2] Това е доста далеч от истината. Френският военачалник, преди да напусне Алхамбра, я минирал и щял да я хвърли във въздуха, ако не бил здравият разум на един бивш испански войник, който прерязал шнура. Грабителството на Наполеоновите войски в Испания е потресаващ епизод в историята на войната, надминато само от варварствата, на които е било подложено градското население, обезсмъртени в картината на Гоя „Бедствията на войната“. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.